

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megfelel minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése. hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltér petit sora 30 kr.</p>
---	--	---

Hol a veszedelem?

A „Szentés és Vidéke“ utóbbi számaiban „Veszedelmes játék“ név alatt foglalkozik a „A paktum“ címen lapunk 24-ik számában megjelent vezércikkkel.

Laptársunk kedvét leli benne, hogy cikkünket olybá tüntesse föl, mint a mely veszélyezteti a vármegye békéjét, s hihetőleg ezért is vette föl a hangzatos „Veszedelmes játék“ címet.

Nem szándékunk a „Szentés és Vidéke“-nek aprólékos, részletekig menő czáfolattal válaszolni már csak azért sem, mert ennek során kénytelenek volnánk oly tényeket felhozni, melyek bolygatása a sokat hangoztatott közbékének igazán ártalmára lenne; már pedig hogy az megzavartassék, azt mi egyáltalán nem akarjuk.

Laptársunk helytelen és időszertlen dolognak véli felszólalásunkat azon nyilatkozatok után, melyek pünkösd napján a „Szentés és Vidéke“-ben Fekete Márton és társai s egyidejűleg lapunkban Ujhelyi Nándor és társai urak részéről megjelentek.

Felfogás dolga.

Se jussunk hozzá, se szándékunk nem volt, hogy nézetünk dogmának

tekintessék. De igen is jogunk volt ahhoz és kötelességünk, hogy midőn a „Szentés és Vidéke“-ben nyilatkozók közül többen egyidejűleg lapunkban tagadásba vonják, hogy a megyei ellenzékkel Cicatricis megválasztása érdekében is szövetkeztek volna, ezt a tényeknek ellentmondó következetlenséget szó nélkül ne hagyjuk!

Való igaz, hogy a t. nyilatkozó urak személyesen külön-külön az ellenzékkel nem értekeztek; de megtörtént az érintkezés — per mopsz. Am ez „hadd maradjon titokba?!“

Ha ők szükségesnek tartották a nyilatkozat aláírását, az az ő egyéni felfogásuk. Mi azonban azt valljuk, hogy egy önálló megyei törvényhaósági bizottsági tag, ki elég értelmi tehetőséggel is bír arra, hogy a helyzetet mérlegelje, nem tartozik senkinek számat adni arról, miért szavazott ide, vagy oda? Épp ez okból tartottuk fölösleges dolognak a mosakodást!

Ha a t. bizottsági tag urak meg nem cselekszik vala, hogy egymásnak ellentmondó két nyilatkozatot aláírjanak, hanem megmaradtak volna a szentesi lapokban közölt nyilatkozat mellett, menten napirendre térünk e tárgy fölött. De mert a do-

log egész másként történt, kénytelenek voltunk azt az ildomtalanúságot elkövetni, hogy ez ügyben nézetünknek kifejezést adjunk.

T. laptársunk fölveti a kérdést, hogy „miben kell az eddigi irányzattal szakítani és milyen irányzatot kell ennek helyébe plántálni?“

Szerinte: ezt véges emberi ész föl nem éri!

Pedig hát ez nagyon is egyszerű, természetes dolog; éppenséggel csupán *akarni* kell!

Mi már megmutattuk a modus vivendi-t is akkor, midőn megirtuk: „Reméljük és elvárjuk, hogy dr. Csató Zsigmond alispán úr adott szavát beváltja. Mert ez esetben nem csak reánk, de az ellenzék férfias támogatására is számíthat minden igazságos törekvésében. Ez esetben megóva lesznek vármegyénk községei attól, hogy olyan választások, mint minő a szentesi polgármester választás is volt, előforduljanak Csongrád-megye területén.“

Ebből megérthette t. laptársunk, de meg is kellett értenie, hogy tulajdonképpen miféle irányzattal kell szakítani. És arra is könnyen rájöhet, hogy miféle irányzatot kell a régi irányzat helyébe plántálni?

A „CSONGRÁDI LAP“ TÁRCSÁJA.

A molnár leánya.

Irta Kiss Károly.

A hűvös esti szellő ide-oda hajtotta a vizen azt a minden részében recsegő ropogó faalkotmányt. A szürke vizű Tisza hullámaival csapdosta a malmot s a nyugvó kerekék közt zúgva tört át a haragos folyam.

A parton elterülő füzesben a fülemlé zengé édes nyelvén esti imáját, kicsiny szívéből fakadt dalát.

A habok lágyan ringatóztak s a fehér fodru hullámok szeliden simultak a fővényes parthoz; a susogó nádasban fészket kereső kacsá csörtet, majd elhallgat az is.

Maga után vonta már a nap is bibor palástját, feltűnnek a csillagok s feljön jó pásztoruk a hold; fénylő sudaraival megézüstözi a ringó hullámokat s derengő világosságot terjeszt a tájon.

Este van, csendes nyári este.

A tulsó parton hirtelen fölrebbennek a nyugodni tért madarak, zajosan lármázva háborgatójukra, egy napbarnított arcú, izmos legényre, ki az ellen fordult nádatokat még kezével sem távolítja el. — Kilép a pázsitos partra s szemét az átellenes malomra szegezi.

Szép molnár lány, büszke lányka, ne nyisd ki az ablakot. Jobb lesz bent maradnod ősz atyád mellett, rá van szorulva gondos kezeidre.

Kinéz a lány, jól át lát a tulsó partra, reszket . . . az előbb oly piros arca most fehérebb a hónál . . . nem mosolyog picziny ajka . . . olyan furesát érez . . . menne is, nem is . . .

Becsapja az ablakot, kisiet, s leül a malom ajtaja mellett levő padra, a mely előtt alig van annyi hely, hogy valaki járlasson; a hol olyan sok boldog órát töltött, a melyen Sándor, a vidék legszebb halászlégenye először megmondta neki, hogy szereti . . .

Szereti! . . . Istenem, milyen is volt még akkor. Azt hitte, hogy más nem tud olyan esábosan ölelni, olyan édesen csókolni. Nem tudta, hogy van még valaki, a kinek szintén tetszhetik az öreg molnár leánya, a ki szebben el tudja mondani szerelmét, a ki tündöklő napnak, ragyogó csillagnak, élete üdvének, menyországjának nevezi, nem pedig csak úgy: édes galambom, kedves rózsám . . .

De most mégis úgy bántja valami.

Az ifjú ezalatt csolnakjába ugrott s izmos karjainak csapásai alatt megtörték a büszke habok. A csolnak repült a malom felé; már az evező csapások is hallatszottak. Bent a molnár lány keblében pedig

az a kis hús darab csak vert . . . minden csapásra hangosabban.

Már a csolnakban ülő alak is tisztán kivehető . . . már itt van . . . Mit csinálz most hűtlen leánya?!

Mosolyt erőltet jéghideg ajkára, révedző tekintetet vet az érkezőre, s szorakozottan nyújtja felé kezét.

— Jó estét Juliskám! de halovány az arcod, beteg vagy tán?

— Adjon Isten kendnek is; nem tudtam aludni az éjjel, kendről álmodtam, rosszat álmodtam. . . .

— Rosszat ugye? Én is, de a szép csárdásné jó hora elfelejteti az emberrel az álmot, csak a bánatot nem.

— Üres hálót húztak?

— Tele volt a háló hallal. Tele van az én szívem is bánattal. Nem várt dologról beszélnek a városban, nem várt dolgot láttam tegnap este a holdvilágnál.

Remeg a molnár lány, reszket. Futna az ölelő karokból; de nem lehet, olyan szorosan odavonja magához az az ember, a kinek úgy ég most a szeme, a ki oly haragosan néz, mint soha . . .

A víz egyre zúg, a kerék csikorogva fordul előre, meg hátra s a habok lágyan locsogják: csalfa a lány . . . csalfa . . .

— Hallod-e tubiczám, nem szeretsz te engem!

— Kimondta ezt kendnek?

A dolog ismét egyszerű.

Kerülni kell az önkényes zsarnoki kormányzatot; vagyis más szóval Csongrádvármegyét alkotmányosan kell kormányozni.

Ez az egyik irányzat.

A másik pedig az, hogy akkor, midőn az ellenzéknek igaza van, nem kell az igazságot leszavaztatni csak azért, mert az az ellenzékől jön, hanem egyszerűen ki kell azt szolgáltatni minden irányban!

A szentesi polgármester választás mentségére oly gyenge érveket hoz fel t. laptársunk és oly tájékoztatásról árul el, hogy szinte megdöbbentő a „Szentes és Vidéké”-től e fajta dolgot hallanunk. És ez vagy azt bizonyítja, hogy minden erőlködés dacára sem képes ama szomorú eljárást megvédeni, vagy pedig azt, hogy az analógiát a homológiával összehozarja.

A körülmények, melyek Pest-megye alispánját arra indították, hogy a félegyházi polgármesteri állásra pályázott Molnár Istvánt a jelölésből kihagyja, — egészen mások voltak. T. laptársunknak tudnia kell ugyanis, hogy Molnár István fegyelmi úton jogerős ítélettel sújtott. Ám részünkről még ez esetben is megjegyzendőnek tartjuk, hogy bár biztos tudomásunk szerint Molnár István dr. Zámbo Géza ellenében kisebbségben maradt volna, „Magyarország legalkotmányosab alispánja” ez uttal kijelölési jogát a törvények értelmében alkalmazta ugyan, de méltányosságot nem ismert, dacára annak, hogy köztudomás szerint Molnár Istvánt a fegyelmi vétség annyiban terhelte csupán, hogy a volt adószedő becsületében föltétlenül megbízott, az pedig a bizalommal hálátlanul vissza élt.

A csanyi választásnál pedig az a különös eset állott fenn, hogy azon egyén ellen, kiből a nép bizalma összpontosult, a szegedi kir. törvényszéknél büntető eljárás volt folyamatban.

Ezen esetek hasonlóak a Balogh Jánoséhoz, de annak nem megfelelők. Mert egyfelől Balogh János volt megyei árvaszéki elnök fegyelmi ügye még akkor befejezést nem nyert, viszont pedig Balogh János büntető eljárás alatt soha nem állott. Az a csanyi bíró pedig, kit nem a népakarat ültetett a bírói székbe, látva azt, hogy a nép bizalmát nem bírja, állásáról néhány nap múlva leköszönt. A csanyi bírótól tanulhatna a szentesi polgármester is.

Azt az egyet örömmel valljuk be, hogy dr. Csató Zsigmond személyiségére nézve jóleső csalódásban voltunk. Székfoglaló beszéde alkalmával azonban tisztába jöttünk azonnal, hogy benne Csongrádvármegye olyan alispánt nyert, kinek főtörkvése lesz a béke helyreállítása. Sőt ma már bizton tudjuk, hogy az ellentétek kiegyenlítésén fáradszathatlanul buzgólkodik, mely munkájában őt minden erőnkkel és tehetségünkkel készségesen támogatni fogjuk.

Valamint t. laptársunk véges emberi ésszel képtelen felfogni, hogy voltaképpen miféle irányzattal is kell a vármegyének szakítani, éppen úgy nem értjük mi t. laptársunk azon felfogását, hogy akkor, midőn mi a vármegye békéjének érdekében szavunkat felemeljük, eljárásunkban bárki is „veszedelmes játék”-ot láthasson.

Ha lesz szíves t. laptársunk megmagyarázni, hol itt hát a veszedelem, bizony nagy köszönettel fogunk érte tartozni.

Azon kérdésre, hogy „kik közt létesüljön hát a béke?” — szinte fölösleges válaszolnunk.

Tessék csak figyelemmel kíséreni a „Szentesi Lap” és a „Szentes és Vidéké”-ben megjelent s folyton fölhangozó veszedelmes cikkeket, azonnal tisztában látja mindenki, hogy „kik közt létesüljön hát a béke!”

Arra a kérdésre végül, hogy miként vagy mi módon kell a békét

helyreállítani, — feleletünk se több, se kevesebb: illetékes tényezők haszonak oda, hogy dr. Tasnády Antal, Szentes város polgármestere, mielőbb adja be lemondását!

Ujdonságok.

— június 26.

— **Tiszai fürdőház.** Végre-valahára hozzákezdtek a fürdőház felépítéséhez. A fürdőházat egy helyben alakult részvénytársaság építteti, még pedig 50 kabinra s külön férfi és női tükörfürdőre. Az építést Deák István fiatal, tehetséges építőmester vállalta el 1700 forintért. — Kár volt ennyi ideig huzni-halasztani a felépítést; sokan vannak, a kik már rég fürödni szeretnének.

— **Börtön vizsgálat.** Dr. Csató Zsigmond, vármegyénk alispánja, mint a börtönvizsgálóbizottság elnöke, dr. Bojnócz Antal, Ujhelyi Nándor és Éder János bizottsági tagokkal közegészségi szempontból megvizsgálták tegnapelőtt a helybeli kir. jbiróság börtönhelyiségeit. A börtönökben példás rendet és tisztaságot konstataáltak s ezen körülménynek jegyzőkönyvileg is kifejezést adtak.

— **1848-49-i szabadságharczi emlékek** kiállításának főrendezője értesíti az országban levő egyesületeket és a községek előjáróit, hogy Kossuth Lajos 90-ik születés napja alkalmából rendezendő országos ünnepélyességek emeléséhez a községeknek és egyesületeknek huszezer példány életnagy fényképutánzat Kossuth arcképet ajándékoz a gyűjtemény rendezője Kreith Béla gr. Ezen arcképeket egészen ingyen és bérmentve küldi meg az 1848-49-i ereklye gyűjtemény valamennyi községnek (még a legkisebbnek is) és valamennyi egyesületnek (9000 egyet van), mihelyt a község előjárósága vagy az egyesület elnöksége, aláírásával és pecsétjével ellátott levélben tudatja a Kossuth ünnepély rendezését és ez alkalomra az ajándék képe elfogadását. Ugyanez alkalommal a rendező ség felkéri a községek és egyesületek előjáróit közreműködni arra, hogy a fővárosi vigadóban levő ereklye gyűjteménynek küldjenek 1848-49-i emlékeket, különösen nemzetőri kaszákat, öltözeteket, felszerelési tárgyakat, okmányokat és proklamációkat. A gyűjtemény mindent megvásárol vagy képe-kért becserél.

— Tudom, hogy meguntál, hűtlen szived másnak adtad, másért ver . . . csak — teszi hozzá keserűen a legény — legalább az enyimet ne raboltad volna el. Mért kínáltad mézes csókot, mért fontad át gömbölyű karjaiddal nyakamat, mikor én féltem téled, menekülni akartam!

Hallgat a lány, éjszemeibe könyek gyűlnek. Szólna . . . de elakad minden szava . . .

Tegnap este — folytatja Sándor — mikor öreg atyád aludni tért, s te kiültél ide, csónakomban voltam, és vígan danolászva pörgettem a hálót. A fűzes mögül előbukkant a hold. Feléd tekintettem, s látván, hogy nem vagy egyedül, bevontam hálóm. Előszedtem evezőimet, gyorsan repült sajkám, nem tudva, hogy lesbe jövök; de mielőtt megláthatalak volna más karjában, bementél a malomba. Ne hidd azért, hogy nem láttam a bucsúcsókot, a mit olyan nagy örömmel adtál vissza annak az embernek, a ki elég gyáva volt, megszaladt, csak hogy meg ne érezze karom erejét; de hiába . . .

— Megölted?! kiált a lány.

— Nem kedves galambom, ne félj; ott könyörgött előttem a porban. Hadd éljen . . . gondolám, tőlem már úgy sem rabol el . . .

Jobban magához öleli a lányt, csókot lehel ajakára s betekint sötét szemeibe. Benne volt e tekintetben a boszú, a sze-

relem, a feldúlt boldogság mély bánata. — Hirtelen a legény eddigi bús arcát élénk pir futotta el, mosoly vonul végig ajkán, átfonja szorosán a karcsú lány derekát, megcsókolja hosszan . . . édesen . . . s lágyan sugja fülébe:

— Ugy-e szeretsz, ugy-e enyém leszel?
— Szeretlek . . . tied! . . .

Alig hangzik el ajkáról az utolsó szó, egy forró csók . . . egy éles sikoly . . . aztán minden csendes, néma.

Csak a gyűrűző hullámok mutatják a helyet, a hol alámerültek; a habok meg egyre locsogtak: csalfa a lány . . . csalfa . . .

Morzsák.

A becsület egy látatlan okirat,
Elrejtett és valódi kincs, —
Mit ne mutass hiteles másolatban,
Mert akkor eredeti nincs.

A szegénységet nem kell eltagadni,
Sőt büszke lehet méltán arra sok, —
Igy szoktak rendesen azok beszélni,
Kik dicsekednek, hogy ők gazdagok.

Azt mondja egy új mondás,
Látszólag okosan:

„Akinek pénze van ma,
Hát annak ezze van.”

Igy mondaná e mondás
Valóban okosan:
„Akinek esze van ma,
Hát annak pénze van.”

A hit az emberektől
Soha se válik el,
Csak más néven imádják;
Ma például: hitel.

„Rettegj a büntől”, így beszéltek,
S nem a falaknak.
„Rettegj a büntől, — így beszélnek,
Mert rajta kapnak!”

Ma nem elég a háznál
A derék feleség,
Hanem a feleségnél
Egy derék ház elég.

Szavay Gyula.

— **Lopás.** Spielmann Fülöp és Spielmann Samu nyomdai munkások, a múlt év elején kegyelemből a főváros egyik nagyobb nyomdájában mint rámoló munkások pár hetig alkalmaztattak, mely idő alatt a két szemfüles ifju naponként a legszebb körzet cziradákat feltűnés nélkül megdézsmálva lopdosta ki a nyomdából, a mikor aztán idejük kitelt, vigan zónáztak a lopott nyomdai szerekkel Csongrádra. — Nem is álmodtak arról, hogy ezen rejtélyes dolgot egyszer még a tyuk is kikaparhatja. Pedig csakugyan bekövetkezett. Hogy, hogy nem, a „Pallas“ könyvnyomda-társaság egyik technikai vezetője f. hó 21-én Csongrádra jött s a csendőrséggel a lopott nyomdai szereket a nevezett két firmánál megtalálta s azt további eljárás végett átszolgáltatatta a járásbírósnak. Érdekes ezen, két ember-gyereknek a jelenlegi élet egzisztenciája is — Január hó óta városunkban, mint bérlők, ők tartják fenn a harmadik nyomdát. Ez az összetört, Nóé idejéből származott Gutenberg hajlék Sima Ferencz szentesi lakosé; nem csuda, ha a Spielmannok a kopott és agyon használt nyomdai szerek közé hol Budapestről, hol Verseczről és Temesvárról egy-egy kis jó betűket is kevertek, mert ők az „enyim és tied“ közöttifogalomról éppen semmit nem tudtak és nem is akarnak még ma sem tudni, a mit eléggé igazol azon cselekedetük, hogy a magyarországi könyvnyomdászok rokkant és betegségyelőző-egyletétől éveken át a legaljasabb módon betegséget színelve, tetemesb összegeket harácsolnak ki s azt a pénzt nyomban, a kéjházak bukott anyagai társaságában a legjobb egészség mellett dőzsölték el. Mint hírlík, a szegedkerületi nyomdász-egylet a jó madarak ellen esalás miatt az ottani törvényszéknél feljelentést tett. Az itt leirt hírek ha csakugyan megfelelnek a valóságnak, hisszük, hogy a Spielmann testvérek az igazságszolgáltatás sujtoló kezét nem kerülik el s rövid időn a hűvösre vándorolnak.

— **Helyettesítés.** Mint illetékes helyről értesülünk, dr. Cicatricis Lajos vármegei főjegyzővé történt megválasztása folytan üresedésben lévő főszolgabírói állás betöltése csak az ősi rendes közgyűlésen, október hóban fog megejtetni. — Ez ideig, mint helyettes főszolgabíró, a hivatal vezetésével Blázsik Márton szolgabíró bizatott meg, a szolgabírói teendőket pedig Tary István közigazgatási gyakornok látja el.

— **1600 frtos lopás.** Lapunk múlt számában közöltük, hogy özv. Bagi Geróné urhölgyet 1600 forintig meglópták. Már akkor minden körülmény oda mutatott, hogy a lopás a házi cselédség vagy pedig azok közreműködésével történt. A csendőrség Lekrinszky Lucza szakácsnőt le is tartóztatta, a csendőrség előtt töredelmes vallomást is tett. Azonban ugylátszik, hogy a járásbírósnál eme vallomását visszavonta, mert onnan a napokban szabadlábra helyezték.

— **Bál a szomszédban.** A kun-szentmártoni esolnakázó és korcsolyázó-egylet, 1892. július 2-án az ugynevezett felső erdőben zártkörű nyári mulatságot rendez. Beléptidj 1 frt. Kezdeté esti 6 órakor. — Tisztelettel felhivatnak ugy az oda való, mint a vidéki intelligentia tagjai, hogy azon esetben, ha tévedésből meghívót nem kaptak, az iránt Kun-Szentmártonba, B o z ó k y Árpád ügyvédjelölthöz forduljanak.

— **Betörések.** Ugy látszik, hogy a betörések és lopások mind inkább napirendre

kerülnek. De nem is csoda, mert a község annyira takarékoskodik, hogy e miatt nem alkalmaz elegendő számú éjjeli őrköt. — Mint tudjuk, egy éjjeli örre két tized megörzése van bizva, pedig tulajdonképpen minden tized őrizetére egy-egy éjjeli őrt kellene alkalmazni, vagyis mivel városunk 9 tizedre van felosztva, összesen 9 éjjeliőri állást kellene szervezni. Az ily takarékoságnak az adófizető polgárság adja meg végre is az árát. Csak az imént adtunk hirt két betörésről, már is újabb lopásról értesít bennünket a csendőrség. Ha bár a csendőrség a legerélyesebben nyomozza is a tetteseket, mindez ideig azok nyomára nem akadtak. A csendőrség különben a tanyák közötti gyakori lopások miatt a csongrádi gazdaközönseget hibáztatja és pedig azért, mert a bokrosra a helyett, hogy helybeli származású gulyásokat alkalmaznának, kecskeméti pásztorokat fogadnak fel. Ezek pedig szinte kivétel nélkül 13 próbás tolvajok, kik ez enyim, tied közti különbség fogalmával sehogy se tudnak megbarátkozni. Ajánljuk a csendőrség panaszát a csongrádi gazdaközönség figyelmébe.

— **Alakuló gyűlés.** A csongrádi ács és kőműves segédek szakegylete ma d. u. 3 órakor alapszabályainak megállapítása céljából közgyűlést tart.

— **Zsilipvizsgálat.** A dong-éri zsilipnek megvizsgálására csütörtökön reggel egy nagyobb bizottság ment a helyszínére. A bizottság tagjai: Rapaics Radó min. tan., Pálffy Ferenc polgármester, Münzberger Ferenc műszaki tanácsos, Bertalan Lajos min. oszt. tan., Faragó Lipót műszaki, Bulyovszky János és Paksy József ker. felügyelők Reök Iván, Ullmann Sándor, Fromm Miklós főmérnökök, Novák József urad. jogtan., Pillich Kálmán törv. hat. biz. tag., Jezer-nitzky Akos mérnök és még többen. A társaság csak estére tért vissza a vizsgálatról.

— **Elkobzott pej ló.** A rendőrség Vincze Balázstól egy passusnélküli pej lovat kobzott el. A ló, most a városházánál van bitangásban, Vincze Balázs azt állítja, hogy a lovat egy lókupezcz cigánynyal cserélte, a more azonban a passussal adósa maradt. Felhívjuk az érdekelteket, hogy a lovat a városházánál megtekintsék.

— **Előfizetőinkhez.** Lapunk jövő száma ismét egy új évfolyam kezdetébe lép, ez alkalommal tisztelettel kérjük lapunk pártolóit előfizetéseik megújítására; hátralekös előfizetőinket pedig az elmaradt díjak beküldésére.

Tisztelettel
A kiadóhivatal.

Petőfi Sándor összes műveinek első összkiadása. Petőfi összes költeményei első végleges teljes kiadásának 10—17 füzetét küldte meg az Athenaeum könyvkiadóhivatala s ezen füzetekről is elmondhatjuk, amit az előzőkről mondtunk, hogy a nyomdai kiállítás, papír, betűk, alak bőkezű és szerencsés megválasztása ezen kiadást minden könyvbarátira nézve megszerzésre méltóvá teszi. Ugyanezen füzetes kiadásból—mint értesülünk—már az első kötet is forgalomba került és ezzel azon kellemes meglepetést nyújtja az Athenaeum az olvasó közönségnek, hogy nem csak Petőfi költeményeit, hanem prózai munkáit és levelezés it is kiadni igéri, mely vállalkozásával az irodalmi körök teljes elismerését és háláját érdemli ki magának. A kiadóhivatal ezen összkiadásról következőleg nyilatkozik az első kötet borítékán:

„Petőfi Sándor összes művei“ czimlappal ezen kötetben találkozunk első ízben a magyar közönség.

Ezen régóta hiába várt összkiadást az „Athenaeum“ r. társulat azon kötelességek tudatában, melyek reá, mint Petőfi költeményeinek tulajdonosára a nagy közönséggel és az irodalommal szembe hárultak, ime — nem

csekély anyagi áldozatok árán — lehetségessé tette.

Nagy költőink mindegyikének művei összegyűjtettek és kiadattak már teljesen; csak épen Petőfi összes munkáinak egy kiadásba való összeolvasztása maradt eddig pusztán kívánság. A „Vegyes Művek“ 1863-ban megjelent kiadása ugyanis magában véve sem mondható teljesnek, minthogy a censura befolyása alatt készült és ennek következtében igen sok érdekes részlet és adalék elmaradt belőle.

Most ezen „Vegyes Művek“ kiadásának jogát megszerezvén, az Athenaeum gondoskodni fog azoknak, valamint az elszórva megjelent munkáknak, és az irodalmi becsü leveleknek teljes kritikai kiadásáról az eredeti kéziratok és kiadások nyomán, úgy hogy az „Összes Költemények“ ezen kiadása után a „Vegyes Művek és levelek“ is megjelennek három nagy 8 réti kötetben, ezzel tehát Petőfi összes művei végre napvilágot fognak látni.

A magyar szépirodalom története. A legrégibb időktől Kisfaludy Károlyig. Irta Kardos Albert. Budapest, az Athenaeum r. társulat kiadása. 1892. Vázonkötésben Ara 1 frt 20 kr. — Ritkán jelent meg könyv, mely a szakfolyóiratokban ép úgy mint a napi sajtóban oly általános tetszéssel fogadtatott, mint Kardos Albert debreczeni főrealisk. fiatal tanárnak fentnevezett irodalomtörténeti munkája. Szerző bámulatos ügyességgel oldotta meg műve előszavában jelzett feladatát, mely abban állott, hogy a magyar művelt olvasó közönségnek, beleszámítva az érettebb tanuló ifjuságot is, oly könyvet adjon kezébe, mely az iskola rendszeresség nyűgéből kifejtve, a száraz irodalomtörténeti adatok, évszámok és könyvczímek ballasztjától megszabadítva, könnyed formába, világos előadásban tárgyalja a magyar irodalom, főleg a költészet fejlődését, a fejlődés mozgató eszméit és az eszmék kiváló képviselőit. Nagy vonásokban mutatja be a magyar irodalom épületét, nem minden törmelék darabját, hanem csak kimagasló oszlopos alakjait, a kikre egy-egy nagyobb korszak támaszkodik. Főelőnye az elegáns stylusban, eredeti gondolataiban és jól megválasztott és keresztülvitt szerkezetben állanak. — A mű Kisfaludy Károlyig terjed, de szerző igéri, hogy a jelen század irodalmát is hasonló feldolgozásban megírja. — A könyv külső kiállítását sem hagyhatjuk említés nélkül. Szép alakban kitűnő papírra, új betűkkel van nyomtatva és csinos vázonkötésbe kötve. Ara 1 frt 20 kr. — Melegen ajánljuk a szaköröknek épúgy mint érettebb ifjuságunknak.

— **Ohnet György** legújabb regénye a Budapesti Hirlapban. Ohnet György, a Magyarországon is annyira népszerű és kedvező francia regényíró legújabb műve: Nimród és Társai a Budapesti Hirlapban fog megjelenni és pedig közlése már június elsején kezdődik. A Budapesti Hirlap nem kímélte a költséget, hogy megszerezhesse olvasói számára ezt a jeles művet, mely méltán sorakozik a világhírű szerző többi munkái mellé, minők az Utolsó szerelem, a Gyűlölség adója, Lise Fleuron és az Akarat, melyeket annak idején mind a Budapesti Hirlap közölt.

I R O D A L O M

Mit lehet egy jó laptól kívánni? Az ma már nem elég, ha egy lap gyors és pontos értesítéseket közöl a világ minden tájkáról. Lehetnek benne a legfrissebb hírek minden országból, tarthat külön levelezőket Párisban, Londonban, Berlinben, Pétervárt, Rómában és egyebütt, még csak ezzel azt éri el (de csak ha levelezői az illető kormányférfiakkal és politikusokkal összeköttetésben állnak) hogy naponként megtáviratoztathatja magának nemcsak azt, a mi történt, hanem azt is, a mi valószínűleg történni fog. Ma határozattan békések a kilátások, de a keleti kérdés minden pillanatban zavarral fenyeget; Konstantinápoly, Söfia, Bukarest, Belgrád, sőt még Csetnye is megannyi gyújtópontja egy aknának, melytől egész Európa föllobbanhat. Egész gyönyörűsége, de gyakran bossúsága is az a gyakorlati államférfiaknak, ha tapasztalják, hogy van egy lap, melynek találatkony eszt. tudósítói néha a legrajtelmebb dolgokat kifürkészik. E lapnak igen kitűnők belföldi hírforrásai is, a hazai politikai egy lap sem nyújt oly kimerítő tudósításokat: parlamenti tudósításai meg épen mintaszerűek. Aztán az a sok regény, ama sok jeles szakíró, szimű és könyvbíró ezikkei, tanulmányai, melyek közül mind meglepi az olvasók ezreit, de manapság egy igazi

laptól mindezeknél többet kívánnak. Mai nap minden embernek fontos érdekei vannak az üzleti élet terén s egy jó lap első kötelessége, hogy ebben a tekintetben teljesen megbízható tanácsadó legyen. Politika és szépirodalom igen jó szórakoztatója a művelt embernek, a férj, a nő és a serdült gyermekek mind megtalálják mulatságukat benne. De mit ér az olyan házi barát, a ki mindig csak mulatgat bennünket, de soha egy jó tanácsot nem tud szolgáltatni, ha hozzáfordulunk? Egy igazán jó lapnak e kettős feladatát megvalósítva csak egyetlen egy lapnál tapas találjuk, az Egyetértés-nél mely különben terjedelménél fogva erre ugyszólván egyedül alkalmas is. Mert ahhoz bizony nagy p. piroszparlás szükséges, hogy előbb adjunk egy óriási lapot a közönség mulattatására, aztán adjunk egy másik, még nagyobb lapot a közönség anyagi érdekeinek támogatására. Mert ahány foglalkozásu ember van egy lap olvasói közt, annyi különböző érdeküket ki kell szolgáltatni. A kereskedő, a tőzsdelátogató, a bankár, a sok száz és százféle gyáros, iparos, üzlet, tulajdonos és gazdálkodó, az nemcsak azt akarja tudni, hogy az értékpapírosoknak, meg a nyersanyagoknak és készítményeknek mi az áruk, hanem azt is, hogy hol lehet olcsón vásárolni és hol lehet valamit lehető legjobb áron értékesíteni. És ezt nem képes semmiféle lap sem nyújtani, legyen még oly jól is szerkesztve, há mindjárt száz-
ezreket áldoznak is tartalma emelésére, ha csak nincsen abban a szerencsés helyzetben, mint az „Egyetértés“, melyet a hazai üzleti világ a magyar kereskedelem vezérlapjává tett, és a hirdetések egész özönével keres föl. Az üzletemberek az Egyetértés-t tekintik annak a közegnek, mely köztük az érintkezést, ha szükség van rá, legsikeresebben közvetíteni képes a hirdetései által. Kinek hirdetni valója van, az Egyetértés-t keresi föl, mert tudja, hogy 23,000. a legvagyonosabb osztályhoz tartozó előfizetőhöz fog szólni; a ki pedig azon gondolkodik, hogy melyik lapra fizessen elő? az ismét csak az Egyetértés-t választja, mert jól tudja,

hogy e lap az ő anyagi érdekeit nemcsak megvédelmezheti, hanem ha tájékozását belőle meríti mint üzletember okvetlenül boldogulni is fog. Ezt minden jó laptól meg lehet kívánni, elvárni az abban csak az Egyetértés által lehet.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadó lap-tulajdonos: SCHWARCZ SANDOR.

780. sz.

1k 892

III.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A csongrádi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy id. Gyergyádes Istvánnak ifjabb Gyergyádes István végrehajtást szenvedő elleni 34 frt 74 kr. tőkekövetelés és minden járuléka iránti végrehajtási ügyében (a csongrádi kir. járásbiróság) területén lévő Csongrád város határában fekvő a csongrádi 2916. sz. tjt. kben foglalt felerészben id. Gyergyádes István, — másik felerészben kiskorú Gyergyádes Imre, János és Lajos, valamint nagykorú Gyergyádes István nevében lévő (806., 807.) rszámú házból és beltelekből végrehajtást szenvedő ifj. Gyergyádes Istvánt illető 1/14-ed részekre az árve-

rést 117 frt 77 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1892. évi július hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor a csongrádi kir. jbiróságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10⁰/₀-át vagyis 11 forint 77 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1892. évi ápril hó 18-ik napján.

A csongrádi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szarka,
kir. jbiró.

Rendkívüli fontos találmány gyengeség ellen.

FÉRFIAKNAK.

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használt; még több évi gyengült vagy elvesztett erő is helyreállíthatik (külsőleg észrevehetetlen, garantírozott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód.) Hires tanárok elismerő nyilatkozatai, legmelegebb orvosi ajánlások és az alaposan kigyógyultak ezernyi hálairati érdek nélkül tanácsolják a cs. és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás diskreczióval. Tartalom és származás felismerhetetlen. **Dr. Altmann Károly**, Wien, VII., Mariahilfstrasse 70 sz. Felvilágosító röpíratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. — Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „Egyetértés“ olvasói értesülhetnek első sorban. — Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Bármely párthoz tartozzék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés“-ben a legterjedelmesebben közöltetik. — Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szép-irodalmi olvasmányát a világirodalom legkitünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárczacikkeket legjobb írónktól, divattudósítást Párisból stb., úgy, hogy nincs szépirodalmilag, mely az „Egyetértés“ nek e rovatával a versenyt kiállhatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés“ nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólétesültség tekintetében utólréhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés“ nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint **teljesen független lap** fölötté áll minden pártérdeknek és **csak az igazságot** szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekineteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közelismerést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés“ olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés“ **gazdasági** rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s **gazdaközönség**, az **iparos és vállalkozó** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tőzsdéi tudósításának bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — **A kereskedő, az iparos s a mezőgazda** két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés“-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés“ ma már nélkülözhetetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés“ a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bö tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés“ 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hirre tettek szert. Ezek: az **Irodalom**, a **Tanügy** és a **Mezőgazdaság**, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni**, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS“-re

melynek előfizetési ára: **egy óra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt.** Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés“ felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa:

CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala:
Dalszínház-utca 1. szám.
(Az operaházzal szemben.)